

Kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2017

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2017-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Detta innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning med inriktning på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Granskningen visar att resultatet för perioden uppgår till 26,4 mnkr. Prognosen i delårsrapporten pekar för helåret mot ett resultat om 23,1 mnkr.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Vi har dock gjort vissa iakttagelser i granskningen som bör beaktas inför upprättande av årsredovisningen. För närmare information om detta hänvisar vi till bilagd revisionsrapport.
- Vi bedömer sammanfattningsvis att kommunen kommer att nå de finansiella mål som kommunfullmäktige fastställt.
- Vi kan inte bedöma möjligheterna att nå de verksamhetsmål som kommunfullmäktige fastställt, då dessa vid rapportperiodens slut inte har hunnit mätas och redovisas.

Kiruna kommuns revisorer

Sören Sidér

Irma Rinne

Tea Liikavainio

Sigurd Pekkari

Lars Fernström

Bilaga: Revisionsrapport "Granskning av delårsrapport 2017, Kiruna kommun", PwC, oktober 2017

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017

Kiruna kommun

*Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor*

Oktober 2017

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier.....	3
2.4.	Avgränsning och metod	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser.....	5
3.1.2.	Bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning	7
3.2.1.	Iakttagelser.....	7
3.2.2.	Bedömning	10

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017. Vi har dock gjort vissa iakttagelser i granskningen som bör beaktas inför upprättandet av årsredovisningen:

- ✓ Ersättning från Migrationsverket borde ha intäktsförts, som då hade påverkat kommunens periodresultat positivt med 6,7 mnkr.
 - ✓ Det finns ett befarat materiellt fel vid försäljning av fastigheter, som inte har vinstavräknats. Beloppet går ej att bestämma exakt utifrån de underlag vi tagit del av vid granskningen.
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017.

Vi kan inte bedöma, utifrån delårsrapportens återrapportering, om verksamhetens prognostiserade utfall är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2017-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions- sed i övrigt har.

Ekonomichef och redovisningsansvarig har givits möjlighet att ge synpunkter på innehållet innan färdigställandet av rapporten.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 26,4 mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning och balansräkning. Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten, däremot redovisas de helägda bolagens prognoser för helåret.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om *händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.*

En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till 23,1 mnkr vilket är 3,3 mnkr bättre än budgeterat. Av kommunens resultat är 7,0 mnkr stadsomvandlingsrelaterat.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. Kommunens prognostiserade resultat visar en ekonomi i balans för år 2017.

Upplysningar om hur den kommunala koncernen definierats, vilka juridiska personer den består framgår.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar samt noter. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation.

I balansräkningen återfinns ett konto benämnt 1642 Oklara in/utbetalningar. Saldot ligger per 2017-08-31 på -37,0 mnkr. Vid analys av kontot återfinnes här transaktioner som inte kunnat bokföras på rätt konto än. Vid granskning av de största posterna har följande framkommit:

- Utbetalning från Migrationsverket om 6,7 mnkr där underlag framkom efter delårsrapportens upprättande. Dessa medel skulle ha intäktsförts och påverkat kommunens resultat positivt med 6,7 mnkr per 2017-08-31.
- Vidare innehåller kontot intäkter från fastighetsförsäljningar. Vi har granskat de 2 största underlagen. Dessa avser försäljning av fastigheter till LKAB. På fastigheterna finns byggnader som inte tillhör kommunen och som kommunen har upplåtit med tomträtt. Vi har inte haft tillgång till försäljningsavtalen vid granskningen och kan därför inte se detaljerad information om överlåtelseerna. En faktura är utställd

2017-01-13 och uppgår till 9.004.000 kr. Den andra fakturan är utställd 2017-06-12 och uppgår till 18.556.000 kr. I fastighetsregistret har fastigheterna ännu inte bytt lagfaren ägare. Detta kan dock bero på Lantmäteriets handläggningstider. Inga realisationsvinstberäkning har än skett för försäljningarna. Vi har antagit att försäljningarna de facto avser mark som kommunen anskaffat. I fastighetsregistret står för de granskade fastigheterna att dessa förvärvats utan köpeskilling på 1950- och 1960-talet. Sannolikt betyder detta att köpeskillingen till mycket stor del blir en vinst, då det bokförda värdet på själva marken är lågt. Eventuella investeringar som kommunen gjort på dessa fastigheter kan dessutom möjligen ha ingått i GP2-avtalet avseende infrastruktur.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som oförändrade sedan årsredovisningen 2014. Detta betyder att principerna är desamma som vid föregående års årsbokslut.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017. Vi har dock gjort vissa iakttagelser som bör beaktas inför upprättandet av årsredovisningen:

- ✓ Ersättning från Migrationsverket borde ha intäktsförts, som då hade påverkat kommunens periodresultat positivt med 6,7 mnkr.
- ✓ Det finns ett befarat materiellt fel vid försäljning av fastigheter, som inte har vinstavräknats. Beloppet går ej att bestämma exakt utifrån de underlag vi tagit del av vid granskningen.

Ersättningen från Migrationsverket borde ha intäktsförts och är ett konstaterat fel, som verifierats genom intervjuer.

Vad gäller fastighetsförsäljningarna är vår bedömning att de sannolikt borde ha vinstavräknats före 2017-08-31, och att dessa transaktioner med stor sannolikhet påverkat kommunens resultat positivt för perioden. Vi rekommenderar att dessa överlåtelser utreds skyndsamt och att liknande händelser hanteras, så att dessa inte står som öppna poster vid avgivandet av finansiella rapporter. Under alla omständigheter ger detta ett befarat materiellt fel i delårsrapporten.

3.2. God ekonomisk hushållning

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2017:

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet.

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017	Ev kommentarer	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Resultatet ska på sikt uppgå till minst 1 procent av skatter och statsbidrag.	Prognos 23,1 mnkr, ger utfall överstigande 1 %	Målet kommer att uppnås.
Intäkter från försäljning av mark och marktillgångar skall i huvudsak användas till köp av ny mark och byggandet av nya bostäder i Kiruna.		Målet kommer att uppnås.
Investeringar ska i normalfallet finansieras genom internt tillförda medel. Upplåning ska endast ske till större investeringsprojekt.	Självfinansiering 22 %. Upplåning måste ske.	Målet kommer att uppnås delvis.
På sikt ska tillräckliga resurser avsättas till underhåll av kommunala fastigheter så att fastigheter, byggnader och fastighetstillbehör inte skadas eller förstörs på grund av eftersatt underhåll.		Målet kommer att uppnås.
Årliga avsättningar och/eller förtida inlösen av ITP (intjänad tjänstepension) skall göras, när ekonomin tillåter, för att minska pensionsskulden och framtida pensionsutbetalningar.	Har gjorts när ekonomin tillåter detta. (2015)	Målet kommer att uppnås.
Tilläggs mål som antogs 2014. Beskrivning: <i>Kiruna kommun har beslutat att stora delar av centrala Kiruna skall omlokaliseras p g a LKAB:s gruvdrift. För att klara denna stadsomvandling krävs det att erforderlig finansiering finns. Redovisning av detta skall ske både i resultaträkningen och som egen "därav"-rad under eget kapital i balansräkningen.</i>		

Finansieringen ska ske genom de utbetalningar av ersättningar som följer av redan tecknade, och kommande, civilrättsliga avtal mellan Kiruna kommun och LKAB.

Målet kommer att uppnås.

Erhållna ersättningar ska oavkortat användas för stadsomvandlingsrelaterade kostnader.

Målet kommer att uppnås.

Det ansamlade stadsomvandlingskapitalet skall aldrig vara negativt, det vill säga att de redovisade kostnaderna ej får överstiga redovisade intäkter.

Målet kommer att uppnås.

Som en följd av utbetalda skadeståndersättningar för stadsomvandlingen kan vi få stora variationer i årets redovisade resultat. I resultaträkningen ska kommunens ordinarie verksamhet följas upp separerad från stadsomvandlingen och därmed får kommunen och stadsomvandlingen egna ”resultat”. Om den ordinarie verksamhetens redovisade resultat är negativt ska åtgärdsplan upprättas och det negativa resultatet till det egna kapitalet inom tre år.

Målet kommer att uppnås.

Kommunstyrelsen utvärderar de finansiella målen var för sig, men skriver sammanfattningsvis att ”de finansiella målen håller”. Detta tolkar vi som att kommunstyrelsen anser att kommunen bedöms nå god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten redovisas samtliga mål som fullmäktige fastställt för verksamheten. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet. Det saknar mätvärden för vissa mål, vilket framgår av sammanställningen nedan.

Verksamhetsmässiga mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017	Ev kommentarer	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
<p>Kiruna kommuns Vision är en viljeinriktning för ett önskvärt framtida tillstånd och ett riktmärke för samtliga nedbrutna mål i kommunen och ska långsiktigt spegla en god ekonomisk hushållning utifrån ett verksamhetsperspektiv i Kiruna kommun.</p>		<p>Dessa har pekats ut särskilt som ett framtida tillstånd och målet kommer inte att uppnås under 2017 utan är ett långsiktigt arbete fram till 2020.</p>
<p>Nya mål för 2020 som antagits av kommunfullmäktige och som innebär att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>skapat förutsättningar för 1000 nya jobb</i> • <i>att ha etablerat ett campus Kiruna med minst 400 heltidsstudenter</i> • <i>att vi har plats för alla och att vi är ett jämställt och inkluderande samhälle</i> 		
<p>Medarbetarna har en god kompetens som upprätthålls, är långtidsfriska, är delaktiga i processer och beslut samt har ett positivt förhållningssätt till både kunder och arbetsgivare.</p>	<p>Inga mätdata tillgängliga</p>	<p>Mätning sker vartannat år. Nästa mätning sker 2018.</p>
<p>Kommuninvånarna upplever att kommunen erbjuder god service och erbjuder attraktiva miljöer att bo och leva i.</p>	<p>Inga mätdata tillgängliga</p>	<p>Svårbedömt. Ingen mätning har gjorts under perioden.</p>
<p>Kommunen uppfattas som en god arbetsgivare med en tydlig värdegrund och en väl fungerande organisation som hjälper till att stärka dess varumärke.</p>	<p>Vi tolkar texten som att utvärdering ej har skett, även om det finns kommentarer under målet.</p>	<p>-</p>

Kommunstyrelsen har inte gjort någon sammantagen bedömning av verksamhetsmålen.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017.

Vi kan inte bedöma, utifrån delårsrapportens återrapportering, om verksamhetens prognostiserade utfall är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.

2017-10-12

Andreas Jönsson
Uppdragsledare

Conny Erkheikki
Projektledare